

Nr. 2035/C/2622/III-5/2014

16 septembrie 2014

CONCLUZII

formulate de procuror în cauza nr.25/1/2014/HP/P a Înaltei Curți de Casație și Justiție având ca obiect rezolvarea de principiu a chestiunii de drept vizând
admisibilitatea formulării unei cereri de strămutare în procedura de cameră preliminară în care se verifică plângerea formulată împotriva soluției procurorului de neurmărire penală

Prin încheierea din 8 iulie 2014 pronunțată în dosarul nr.1103/54/2014, Curtea de Apel Craiova – Secția penală și pentru cauze cu minori a adresat Înaltei Curți de Casație și Justiție solicitarea de a pronunța o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu următoarei chestiuni de drept:

„Admisibilitatea formulării unei cereri de strămutare în procedura de cameră preliminară în care se verifică plângerea formulată împotriva soluției procurorului de neurmărire penală”

Curtea de Apel Craiova – Secția penală și pentru cauze cu minori, subliniază că art.72 alin.1 teza a II-a și art.75 alin.3 din Codul de procedură penală, prevăd ipoteze contradictorii : dacă se interpretează că în procedura de cameră preliminară se poate formula cerere de strămutare, această situație pare să privească fie ipoteza verificării competenței și legalității sesizării instanței, precum și legalitatea administrării probelor și actelor de urmărire penală în procedura de cameră preliminară, fie ipoteza plângerii împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată, când în cauză s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

penale. Aceasta deoarece doar în cele două situații poate fi aplicată prevederea din alin.3 al art.75 din Codul de procedură penală, potrivit căreia, judecarea cauzei se efectuează de instanța la care s-a strămutat cauza. În toate celelalte cazuri, soluțiile pronunțate de judecătorul de cameră preliminară nu pot conduce la judecarea cauzei, iar cererea de strămutare formulată în această procedură este inadmisibilă.

Urmare analizei de admisibilitate a sesizării, efectuată în temeiul art.475 din Codul de procedură penală, a rezultat că instanța care sesizează este Curtea de Apel Craiova, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care a constatat, în cursul judecării, existența unei chestiuni de drept a cărei dezlegare nu a mai fost supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție, nestatuându-se asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și care nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. ***De lămurirea respectivei chestiuni de drept nu depinde însă soluționarea pe fond a cauzei***, pentru argumentele ce vor fi expuse în cele ce urmează.

Potrivit art.72 alin.1 teza a II-a din Codul de procedură penală : „În cursul procedurii de cameră preliminară nu se poate face cerere de strămutare”.

Potrivit art.75 alin.3 din Codul de procedură penală : „În cazul în care se dispune strămutarea în cursul procedurii de cameră preliminară, judecarea cauzei se efectuează de instanța la care s-a strămutat cauza”.

Potrivit art.475 din Codul de procedură penală, pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile vizând dezlegarea unor chestiuni de drept, se impune ca, ***de lămurirea acesteia, să depindă soluționarea pe fond a cauzei respective***.

Dispoziția procesul penală își are ca sursă de inspirație prevederile art.267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene¹ și dă un plus de

¹ Art.267 : „Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar cu privire la :
(a)interpretarea tratatelor;

(b)validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii;

În cazul în care o asemenea chestiune se invocă în fața unei instanțe dintr-un stat membru, această instanță poate, în cazul în care apreciază că o decizie în această privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, să ceară Curții să se pronunțe cu privire la această chestiune.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

eficiență în norma de procedură penală reglementării constituționale existente în art.126 alin.3 din Constituția României conform căruia: „Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale”.

În același timp, instituția procesual penală reglementată prin art.475 și următoarele este vădit mai restrictivă decât cea cuprinsă în art.471 și următoarele din Codul de procedură penală, conform cărora admisibilitatea recursului în interesul legii se verifică prin raportare la existența unei *chestiuni de drept, substanțial sau procesual, soluționată diferit* de instanțele judecătorești, dar și decât cea cuprinsă în art.29 alin.1 din Legea nr.47/1992² privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, care condiționează invocarea excepției de neconstituționalitate a unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de *legătura acesteia cu soluționarea cauzei*, în orice fază a litigiului. Pe de altă parte, dacă în cazul deciziei date în interesul legii interpretarea textului legal se va efectua *în abstract*, fără luarea în considerare a contextului particular ale fiecărei spețe, în cazul hotărârii prealabile date în dezlegarea unei probleme de drept, examenul dispozițiilor legale va fi circumstanțiat situației *concrete* din cauza în care problema de drept s-a ivit. Implicit, verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție va fi raportată la același context procesual particular al speței.

Legiuitorul român a încercat astfel să prevină conturarea unei practici judiciare neunitare cu privire la noile instituții de drept penal, cu efect direct asupra părților din cauza în care s-a formulat întrebarea prealabilă, iar nu doar să remedieze, prin recursul în interesul legii, o jurisprudență neunitară deja conturată, mecanism lipsit de eficiență asupra respectivelor părți.

Chestiunea a cărei dezlegare este supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie să vizeze, ca regulă, o problemă de drept material de

---

În cazul în care o asemenea chestiune se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe naționale ale cărei decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern, această instanță este obligată să sesizeze Curtea.

În cazul în care o asemenea chestiune se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe judecătorești naționale privind o persoană supusă unei măsuri privative de libertate, Curtea hotărăște în cel mai scurt termen.”

² Art.29 : „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.”

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

care să depindă soluționarea pe fond a cauzei, putând doar ca excepție viza o problemă de drept procesual, adică doar în măsura în care soluția dată acesteia se repercutează semnificativ asupra rezolvării date fondului. Prin modul de formulare a textului de lege s-a urmărit excluderea de la această procedură ce vizează asigurarea unei practici judiciare unitare a problemelor de drept de care nu depinde soluționarea pe fond a litigiilor penale, chestiuni ce rămân a fi supuse interpretării numai pe calea recursului în interesul legii, sub rezerva îndeplinirii și a celorlalte condiții de admisibilitate reglementate de Codul de procedură penală.

În speță, pe rolul Curții de Apel Craiova se află în curs de judecată, în ultimă instanță, cererea de strămutare a soluționării în camera preliminară a plângerii formulate împotriva soluției de neurmărire penală. Cererea de strămutare a judecării cauzei de către Curtea de Apel Craiova a fost formulată la data de 23 iunie 2014, primul termen de judecată al cauzei fiind 8 iulie 2014, când a și fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție cu dezlegarea prezentei probleme de drept, după ce, prin încheierea nr.108 din 25 iunie 2014 pronunțată în dosarul nr.973/54/2014, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Craiova a declinat competența soluționării plângerii în favoarea Judecătoriei Corabia (care anterior își declinase competența în favoarea Curții de Apel Craiova), a constatat ivit conflictul negativ de competență și a înaintat cauza pentru soluționarea acestuia Înaltei Curți de Casație și Justiție. *În acest moment procesual, oricare ar fi soluția dată de Înalta Curte de Casație și Justiție problemei de drept cu care a fost sesizată, aceasta nu poate influența modul de soluționare a cererii de strămutare* formulate de petentul N.I. întrucât, prin constatarea ivirii conflictului negativ de competență, cursul justiției a fost întrerupt, cauza nemaiaflându-se pe rolul niciunei instanțe de judecată. Astfel, cerința impusă de art.71 din Codul de procedură penală nu mai este îndeplinită, *singura soluție legală pe care judecătorul de cameră preliminară o poate pronunța fiind respingerea cererii de strămutare ca inadmisibilă.* Aceasta face ca soluționarea cauzei de către instanța care a sesizat problema de drept să nu depindă de lămurirea dată acesteia de către Înalta Curte de Casație și Justiție, ultima condiție impusă de art.475 din Codul de procedură penală nefiind satisfăcută.

Prin decizia nr.11 din 2 iunie 2014 pronunțată în dosarul 11/1/2014/HP/P, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru

dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat în sensul că: "Admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei. Cu alte cuvinte, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia Înaltei Curți pronunțată în procedura prevăzută de art. 476 și 477 din Codul de procedură penală să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului.

Prin sintagma «soluționarea pe fond a cauzei» folosită de legiuitor în cuprinsul art.475 din Codul de procedură penală pentru a desemna legătura obiectivă dintre chestiunea de drept supusă interpretării și procesul penal în curs *trebuie astfel să se înțeleagă dezlegarea raportului juridic penal născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, inclusiv sub aspectul consecințelor de natură civilă, și nu rezolvarea unei cereri incidentale invocate pe parcursul judecării cauzei în ultimă instanță*".

Ipoteza avută în vedere prin decizia anterior amintită este aceea în care *instanța are a soluționa pe fond, în ultimă instanță, acțiunea penală ori civilă cu care a fost sesizată, nu însă și ipoteza în care, în ultimă instanță, este investită doar cu judecarea unui incident procesual* (regulator de competență, cerere de strămutare etc.) întrucât, într-o atare ipoteză, acesta este însuși „fondul” cererii asupra căruia trebuie să se pronunțe. În prezenta cauză, în lipsa impedimentului procesual reprezentat de ivirea conflictului negativ de competență, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu soluționarea problemei de drept ar fi îndeplinit toate condițiile de admisibilitate impuse de art.475 din Codul de procedură penală, câtă vreme de lămurirea modului în care trebuie coroborate dispozițiile art.72 alin.1 teza a II-a cu cele ale art.75 alin.3 din Codul de procedură depinde însăși soluția singurei cauze cu care Curtea de Apel Craiova este investită, adică cererea de strămutare.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Concluzionând, pentru îndeplinirea ultimei condiții impuse de art.475 din Codul de procedură penală este necesar ca interpretarea dată de instanța supremă dispoziției de drept substanțial ori procesual cu care a fost investită să aibă consecințe asupra modului de rezolvare a fondului cauzei, de lămurirea acesteia depinzând soluția dată acțiunii sau cererii cu care instanța a fost sesizată, indiferent dacă aceasta are ca obiect însăși *dezlegarea raportului juridic penal născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, soluționarea acțiunii civile ori a unei cereri incidente, în cazul în care obiectul judecății instanței în fața căreia problema de drept s-a ivit îl formează în mod exclusiv această din urmă cerere.*

*

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art.475 – 477 din Codul de procedură penală, vă solicităm să respingeți ca inadmisibilă sesizarea prin care Curtea de Apel Oradea a solicitat dezlegarea chestiunii de drept vizând:

„Admisibilitatea formulării unei cereri de strămutare în procedura de Cameră preliminară în care se verifică plângerea formulată împotriva soluției procurorului de neurmărire penală”

nefiind îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate a sesizării, respectiv ca de lămurirea respectivei chestiuni de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

**PROCUROR GENERAL,
TIBERIU-MIHAIL NIȚU**